

vragen aan... Eline Visser

‘Hoe lukt het wél?’

Eline Visser werkt 13 jaar op Rafael. Ze begon als invalkracht gymleraar gecombineerd met voor de klas staan. Sindsdien kreeg ze hier alle kansen om zich te blijven ontwikkelen. Eline begeleidde onder andere de implementatie van Positive Behaviour Support (PBS). Op dit moment is ze afdelingsleider in opleiding.

1

Waarom heb jij gekozen voor het speciaal onderwijs?

“Vanaf de Pabo ging ik direct het speciaal onderwijs in. Ik heb nooit in het regulier onderwijs gewerkt. Ik heb er wel stages gelopen, maar die vond ik een beetje saai. Het ging allemaal wel z’n gangetje. Bij een stage in cluster 3 van het speciaal onderwijs was ik meteen verkocht. Hier word je als leerkracht uitgedaagd om anders te denken om kinderen tot ontwikkeling te brengen. Ik vond het ook meteen zo’n leuke doelgroep. Zo eerlijk en puur, daar hou ik van. What you see is what you get.”

2

Hoe precies ben je anders gaan denken in het speciaal onderwijs?

“In Nederland is het onderwijs zo georganiseerd, dat kinderen zich moeten aanpassen aan het onderwijs. In het speciaal onderwijs is het andersom: hoe kunnen we het onderwijs aanpassen aan de behoeften van ieder kind? Als er iets niet goed gaat, vragen we ons af: Hoe lukt het ze wél? Wat kunnen wij daarvoor doen? Het is onze taak om te ontdekken wat er achter bepaald gedrag zit. Dat is de puzzel die we met elkaar oplossen, met school, ouders en professionals. Voor iedereen is het ingewikkeld, maar we willen allemaal het beste voor het kind.”

3

Hoe werk je samen met andere professionals?

“Er zijn zoveel verschillende behoeften en niveaus bij kinderen, dat red je als leerkracht niet alleen. Lastige casussen vragen om verschillende expertise. Onze school werkt samen met veel specialisten, onderwijsassistenten en ambulante begeleiding vanuit de zorg. Een groot deel van het speciaal onderwijs cluster 3 gaat over zorg, gemiddeld is dat 50-50 en in sommige groepen zelfs nog meer. Deze interventies kunnen over van alles gaan, zoals emotieregulering of werkhouding, maar ze hebben allemaal hetzelfde doel: dat de leerling mee kan draaien in de groep. Samenwerken met andere professionals vraagt veel overleg en afstemming. Ook al hebben zij vanuit hun vakgebied een andere insteek, in de basis volgen zij de visie van school. Welke afspraken hebben wij met leerlingen en ouders? De samenwerking wordt door iedereen als heel positief ervaren. Het geeft het gevoel dat je er nooit alleen voor staat.”

4

Je vervult verschillende rollen op school. Doe je dat steeds met een andere pet op?

“Nee hoor. In welke rol je ook werkt; je bent er voor de leerling. Het belangrijkste is dat je zelf altijd de rust bewaart en zorgt voor een veilige omgeving. Daarbij geldt een positieve basishouding tegenover de leerlingen, hoe ingewikkeld hun gedrag soms ook is. Mijn nieuwe rol als afdelingsleider is daarop geen uitzondering.”

5

Hoe ga je om met individuele behoeften van leerlingen?

“Bij Rafael werken we onder andere met Positive Behaviour Support (PBS). Deze aanpak draait om positieve gedragsverandering, bijvoorbeeld door het geven van complimenten of met een beloningskaart. Met PBS kun je voor ieder kind een individueel plan maken. Een voorbeeld? Een jongen vond het heel spannend om aan zijn juf te vragen of ze iets wilde drinken. Voor hem maakten we zo’n plan. Aan het einde van het jaar vroeg hij het hele team wie er koffie wilde en haalde hij dat ook voor ze. We hoefden niet eens meer mee te lopen, want dit kon hij toch zeker zelf wel! Een taakje uitvoeren is een veelgebruikte methode om kinderen te stimuleren tot bepaald gedrag.”

6

Wat is een kleine verandering in aanpak, met groot effect in de klas?

“Wij vinden de afwisseling tussen inspinnen en ontspannen heel belangrijk. Leren is niet vanzelfsprekend voor onze leerlingen. Ze moeten er heel veel moeite voor doen en een les vraagt veel van ze. Daarom is het belangrijk dat ze daarna even kunnen ontspannen, spelend of in de snoezelruimte. Dit is een plek waar ze kunnen ‘ontprikken’ met een waterbed en een ontspannen muziekje. Ik vind het overigens bewonderenswaardig hoe hard deze kinderen hun best doen om te leren. Van hun doorzettingsvermogen kunnen wij nog erg veel leren!”

Er zijn veel inspirerende voorbeelden waarbij kinderen een enorme ontwikkeling laten zien.

7

Welk succesverhaal zal je altijd bijblijven?

“Er zijn veel inspirerende voorbeelden waarbij kinderen een enorme ontwikkeling laten zien. Ik denk aan een meisje van acht dat moeilijk sprak en nog niet zindelijk was. Haar ouders dachten dat dat misschien nooit zou gebeuren. Omdat ze met het leren grote sprongen vooruit maakte, hebben we op school ook ingezet op de zindelijkheid. En dat is gelukt! Haar ouders waren zo ontzettend dankbaar: voor het kind betekende dit autonomie, voor de ouders viel een stuk zorg weg.

Speciaal onderwijs draait juist ook om kleine successen. Het komt bijvoorbeeld voor dat een leerling na vijf jaar nog niet kan lezen, maar op een dag wél alle letters van het alfabet herkent. Of iemand kan zelfstandig een beker opendraaien, waarvoor hij heel lang de spierkracht niet had. Dit soort kleine successen vieren we met de kinderen, om ze te blijven motiveren. Ook voor de motivatie van leerkrachten is het belangrijk om kleine groei te blijven zien en waarderen.”

**UTRECHT
LEERT**